

PT

Tartu Ülikooli
Raamatukogu

A53-80

Lugupeetud noor ema!

Eelmisel kevadel paluti Teil ja Teie abikaasal (elukaaslasel) osaleda ühes küsitluses. Ankeedid jagas Teile kätte jaoskonnaarst. Peaaegu aasta on sellest ajast möödas, jällegi on saabumas kevad ja Teie pere on ühe liikme võrra vahepeal rikkamaks saanud.

Uuesti pöördume Teie poole palvega osaleda küsitluses, mis õieti on eelmise järg.

Kogu uurimuse eesmärgiks on selgitada välja, kuidas läheb Teie perel sellises uues olukorras.

Sedapuhku soovime küsitleda ainult Teid, ema. Küsimused puudutavad paljus Teie last, nii et küsimustele vastamine ei tohiks raske olla. Kõik pakutud vastusevariandid on head, valige nende hulgast just see, mis Teie arvates Teie last ja Teie perekonda kõige täpsemalt kirjeldab. Ja mis peamine - ankeediküsimustele vastust otsides saavad ehk mõned asjad endalegi paremini selgeks.

Meeldiva koostöö eest ette tänades

Tartu Ülikooli Perelabor

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

2

TARTU ÜLIKOO
RAAMATUKO
203266

654167735

PEREKONNADÜNAAMIKA KÜSIMUSTIK

Me palume Teil vastata oma praeguse perekonna kohta.

Käesolevas uurimuses me mõtleme perekonna all kahte või enamat inimest, kes tunneved üksteise vastu kohustusi ja elavad koos. Sageli on need inimesed seotud veresuguluse või abieluga, aga need võivad olla ka inimesed, kes on üksteisesse kiindunud ja elavad koos.

Lähtudes esitatud seletusest, kas Teie elate perekonnas?

1. Jah. Kui jah, siis palume jätkata.
2. Ei. Kui ei, siis pole vaja jätkata. Täname!

1. Mitu inimest on Teie perekonnas, Teie ise kaasa arvatud?

(ring ümber) 1 2 3 4 5 6 7 8 9 _____

2. Kes Te olete oma perekonnas? Märkige kõik sobivad variandid.

1. Abikaasa
2. Lapsevanem
3. Laps
4. Sugulane, milline _____
5. Sõber
6. Vabaabieliu abikaasa
7. Kihlatud

3. Iseennast kaasa arvates, märkige kõikide pereliikmete vanus, sugu ja kes ta Teile on:

	Vanus	Sugu	Kes ta on?
Näiteks:	25	naine	abikaasa

4. Käesolevale küsimustikule vastates millist perekonda Te silmas peate?

1. Perekonda, kus ma sündisin
2. Perekonda, mille ma ise lõin
3. Mõlemad variandid, kuna elame kõik koos
4. Midagi muud, täpsustage _____

5. Teie sugu: 1. Mees 2. Naine

6. Teie vanus _____; Teie sünniaasta _____

7. Mitu aastat haridust Teil on? (ring ümber)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16
17 18 19 20 21 22

8. Mitu aastat haridust on Teie abikaasal?

_____ aastat

9. Kellena Te töötate? _____

10. Kirjeldage mõnd oma tööülesannet:

11. Kellena töötab Teie abikaasa?

12. Kirjeldage tema tööülesandeid:

13. Kas Te olete oma perekonnas peamine rahateenija?

1. Jah
2. Ei
3. Keegi pole peamine

14. Kas Teie perekonnaliikmetel esineb haigusi, mis Teile tõsist muret valmistavad?

1. Jah, täpsustage _____

2. Ei

15. Kas Teie perekonnas on probleeme, mis Teile tõsist muret valmistavad?

1. Jah, täpsustage _____

2. Ei

Järgnevalt lugege iga väide tähelepanelikult läbi ja vastake, kuiivõrd see Teie kohta käib. Näiteks, kui Te olete täiesti nõus sellega, et tujust ära olles keegi perealiikmetest lohutab Teid (1.küsimus), tõmmake ring ümber numbrile 1, kui Te aga selle väitega üldse nõus ei ole, tõmmake ring ümber numbrile 5. Ei ole olemas õigeid ega valesid vastuseid. Püüdke hinnata kõiki väiteid.

Täiesti nõus	Nõus	Pigem nõus kui mitte	Pigem ei ole nõus	Ei ole nõus	Üldse ei ole nõus

M e i l k o d u s ...

1. ...keegi lohutab mind. kui olen tujust ära	1	2	3	4	5	6

2. ...on kohustused minu arvates mõistlikult jagatud	1	2	3	4	5	6

	Täiesti nõus	Nõus	Pigem nõus	Pigem ei ole nõus	Ei ole nõus	Üldse ei ole nõus
			mitte			

M e i l k o d u s . . .

3. ...teatakse, kust mind leida, kui olen kodust ära	1	2	3	4	5	6
4. ...minu arvates ei räägita kunagi olulistest asjadest	1	2	3	4	5	6
5. ...teen mina rohkem kui minul vaja teha oleks	1	2	3	4	5	6
6. ...soovitakse, et mulle maitseksid samad toidud, mis teistelegi	1	2	3	4	5	6
7. ...olen rahul sellega, kuidas tööd saavad tehtud	1	2	3	4	5	6
8. ...on kord tehtud otsust raske muuta	1	2	3	4	5	6
9. ...mõnikord öeldakse üht ja mõeldakse teist	1	2	3	4	5	6

	Täiesti nõus	Nõus	Pigem nõus kui mitte	Pigem ei ole nõus	Ei ole nõus	Üldse ei ole nõus

Meil kodus ...

10. ...püüan ma ikka 1 2 3 4 5 6
töid uutmoodi teha

11. ...lahendan ma 1 2 3 4 5 6
enamasti oma prob-
leemid ise

12. ...pakuvad teised 1 2 3 4 5 6
mulle töödes abi

13. ...tunnen ma, 1 2 3 4 5 6
et kuulun kõikidega
ühte

14. ...on mul asju, 1 2 3 4 5 6
mis on päris minu
omad

15. ...tahan ma, 1 2 3 4 5 6
et teised teeksid
nii, nagu mina arvan

16. ...kui tekib mõ- 1 2 3 4 5 6
ni probleem, siis
läheb kõik allamäge

17. ...ma tean, kui- 1 2 3 4 5 6
das igaüht meie perest,
keda kodus pole, üles leida

	Täiesti nõus	Nõus	Pigem nõus kui mitte	Pigem ei ole nõus	Ei ole nõus	Üldse ei ole nõus

M e i l k o d u s ...

18. ...ei hooli minust keegi	1	2	3	4	5	6
19. ...räägin alati teistele oma soovidest	1	2	3	4	5	6
20. ...teen päris suure osa kõigist kodutöödest	1	2	3	4	5	6
21. ...arvan ma, et seletamisest pole kasu	1	2	3	4	5	6
22. ...pean ma teistele meelde tuletama, et nad omi kohustusi täidaksid	1	2	3	4	5	6
23. ...ei saa ma raha kulutamises kaasa rääkida	1	2	3	4	5	6
24. ...räägitakse olulised asjad selgeks	1	2	3	4	5	6
25. ...pean ma oma igapäevasest elurutinnist kinni	1	2	3	4	5	6

	Täiesti nõus	Nõus	Pigem nõus kui mitte	Pigem ei ole nõus	Ei ole nõus	Üldse ei ole nõus

Meil kodus...

26. ...on mul raske teistele selgeks teha, mida mõtlen	1	2	3	4	5	6
27. ...aidatakse mind kodutöodes vähe	1	2	3	4	5	6
28. ...on ikka keegi, kes hoolib minust	1	2	3	4	5	6
29. ...ei näita ma oma tundeid välja	1	2	3	4	5	6
30. ...näib mulle, et pidevalt läheb midagi viltu	1	2	3	4	5	6
31. ...kipuvad mulle jääma kõige kehvemad tööd	1	2	3	4	5	6
32. ...ei või iial teada, mida toob homme päev	1	2	3	4	5	6
33. ...lasen tavaliselt teistel enda eest otsustada	1	2	3	4	5	6

	Täiesti nõus	Nõus	Pigem nõus kui mitte	Pigem ei ole nõus	Ei ole nõus	Üldse ei ole nõus

M e i l k o d u s ...

34. ...olen üksildane	1	2	3	4	5	6
35. ...tunnen oma- inimeste lähedust	1	2	3	4	5	6
36. ...tunnen end kõrvalejäetuna	1	2	3	4	5	6
37. ...püüan rää- kida seni, kuni asjad selgeks saavad	1	2	3	4	5	6
38. ...tean ma, et me saame ka halbadest asjadest üle	1	2	3	4	5	6
39. ...tunnen ma kodu- soojust	1	2	3	4	5	6
40. ...ei ole mul lähedast inimest	1	2	3	4	5	6
41. ... saan ma iseseisvalt otsustada	1	2	3	4	5	6
42. ...pean ma tegema töid, mis mulle ei meeldi	1	2	3	4	5	6

	Täiesti nõus	Nõus	Pigem nõus kui mitte	Pigem ei ole nõus	Ei ole nõus	Üldse ei ole nõus

M e i l k o d u s . . .

43. ...võib mul olla oma arvamus	1	2	3	4	5	6
44. ...kuulatakse mind alati ära	1	2	3	4	5	6
45. ...ma küsin, kui ma aru ei saa, mis see tähendab	1	2	3	4	5	6
46. ...ei tee ma midagi ilma teiste nõusolekuta	1	2	3	4	5	6
47. ...ajab oma probleemidest rääkimine asjad veel hullemaks	1	2	3	4	5	6
48. ...hoidun ma oma probleemidest rääkimast	1	2	3	4	5	6
49. ...on väljakujunenud traditsioone raske muuta	1	2	3	4	5	6
50. ...seisan ma alati enda eest	1	2	3	4	5	6

Täiesti nõus	Nõus	Pigem nõus	Pigem ei ole	Ei ole nõus	Üldse ei ole
		kui mitte	nõus	ole	nõus

Meil kodus ...

51. ...oleme me minu arvates kõik ühesugused	1	2	3	4	5	6
52. ...tean ma, mida homselt päevalt oodata võib	1	2	3	4	5	6
53. ...tean ma, mida teistelt oodata võib	1	2	3	4	5	6
54. ...muudan ma väga harva oma päevaplaani	1	2	3	4	5	6
55. ...on tähtis asju õigesti teha	1	2	3	4	5	6
56. ...on tähtis säilitada üksmeelt	1	2	3	4	5	6
57. ...on mul koht, mis on päris minu oma	1	2	3	4	5	6
58. ...võib üht ja sama tööd teha igauks isemoodi	1	2	3	4	5	6

Täiesti nõus Nõus Pigem nõus Pigem ei ole nõus Ei ole nõus Üldse ei ole nõus

Meil kodus ...

59. ...on minu sõbrad teretulnud

1	2	3	4	5	6

60. ...piiratakse mind keeldude ja käskudega vähe

1	2	3	4	5	6

61. ...mõtlen ma ise, kuidas probleeme lahendada

1	2	3	4	5	6

62. ...võiks kõike ka teistmoodi teha

1	2	3	4	5	6

63. ...

1	2	3	4	5	6

64. ...

1	2	3	4	5	6

65. ...

1	2	3	4	5	6

66. ...

1	2	3	4	5	6

67. ...

1	2	3	4	5	6

LAPSE TEMPERAMENDI KÜSIMUSTIK

LAPSE NIMI: _____

LAPSE SUGU: 1. Poeg 2. Tütar

LAPSE SUNNIAEG: _____ VANUS PRAEGU _____

VASTAJA NIMI: _____

KES TE LAPSELE OLETE: 1. Ema 2. Isa 3. Keegi teine, kes? _____

HINDAMISE AEG: _____

Käesoleva küsimustiku eesmärgiks on kindlaks määrata, kuidas Teie laps reageerib ümbritsevale keskkonnale.

Küsimustik koosneb paljudest väidetest Teie lapse kohta. Palun tõmmake ring ümber sellele numbrile, mis kajastab Teie lapse käitumist. Kuigi mõned väited võivad tunduda sarnased, tegelikult nad seda ei ole ja neid tuleb hinnata üksteisest sõltumatult. Kui Te mõnele väitele ei oska hinnangut anda või mõni väide ei sobi Teie lapsega, tõmmake kogu numbrite rida maha. Kui laps on mõnes osas muutunud, siis palun hinnake teda selle järgi, milline ta nüüd on. Halbu ega häid, õigeid ega ebaõigeid vastuseid pole olemas. Numbrid kirjeldavad vaid Teie lapse käitumist.

Küsimustikule vastamine võtab umbes 25-30 minutit. Kui Te olete vastamisega lõpule jõudnud, võite lõppu kirjutada oma mõtteid ja probleeme, mis töö käigus tekkisid.

Kasutades järgnevat skaalat, tõmmake ring ümber sellele numbrile, mis tähistab, kui tihti Teie lapse käitumine viimasel ajal on olnud selline, nagu on kirjeldatud hinnatavas väites.

=====

Skaala ise on selline:

Mitte kunagi	Harva	Tavaliselt mitte	Mõnikord ikka	Sageli	Alati
1	2	3	4	5	6

=====

Mitte kunagi **Alati**

1. Laps sööb tahket toitu iga päev enam-vähem ühepalju	1	2	3	4	5	6
2. Laps on ärgates ja magama minnes rahutu (teeb nägusid, kortsutab kulmu, karjub)	1	2	3	4	5	6
3. Laps mängib ühe asjaga alla minuti ja hakkab siis uut asja või tegevust otsima	1	2	3	4	5	6
4. Televisoorit vaadates või mõnda lähedal toimuvat tegevust jälgides istub laps vaikselts	1	2	3	4	5	6
5. Laps võtab kohe omaks uue söömiskoha, asendi või toitja	1	2	3	4	5	6
6. Laps lubab küüsi lõigata ilma vastu hakkamata	1	2	3	4	5	6
7. Lapse näljakisa saab vähemalt minutiks vaigistada teda sülle võttes, rahustades või piibit suhu pistes	1	2	3	4	5	6
8. Laps mängib oma lemmikmänguasjaga üle kümne minuti järjest	1	2	3	4	5	6

Mitte
kunagi

Alati

	Mitte kunagi					Alati
9. Laps nõustub vannitamise ükskõik mis kell	1	2	3	4	5	6
10. Laps suhtub söömisses rahulikult, väljendades oma rahulolu ja vastumeel- sust leebelt	1	2	3	4	5	6
11. Kui mähkmed on märjad või mustad, väljendab laps ebamugavustunnet (rabeleb ja niheleb)	1	2	3	4	5	6
12. Laps lamab vannis vaikselt	1	2	3	4	5	6
13. Laps tahab ja võtab piimatoidu vastu iga päev umbes samal ajal (kõikumisega tunni piires)	1	2	3	4	5	6
14. Teise lapsega esimest korda kohtudes on laps häbelik (pöördub ära või klammerdub ema külge)	1	2	3	4	5	6
15. Laps jätkab käratsemist ka mähkmete vahetamise ajal, vaatamata katse- tele tema tähelepanu mänguasjade ja laulmisega kõrvale juhtida	1	2	3	4	5	6
16. Voodis või mänguaias ol- les lõbustab laps end ise pool tundi või kauemgi (mängib laluga, vaatleb liikumist)	1	2	3	4	5	6
17. Laps liigutab ennast mähkimise ajal palju (taob jalgadega, krabab kätega, niheleb)	1	2	3	4	5	6
18. Kui lapsel on kõht täis, protesteerib ta lisatoidu vastu jõuliselt (sülitab toidu suust välja, surub suu kõvasti kinni, lööb lusika pihta)	1	2	3	4	5	6

Mitte
kunagi

Alati

	Mitte kunagi					Alati
19. Laps protesteerib toidu- aegade muutmise (vähe- malt tunni piires) vastu isegi veel mitmendal katsel	1	2	3	4	5	6
20. Laps tühjeneb soolestikku iga päev eri aegadel (erine- vus vähemalt üks tund)	1	2	3	4	5	6
21. Kui keegi mööda läheb, katkestab laps mängu ja jääb vaatama	1	2	3	4	5	6
22. Mängides oma lemmikmän- guasjaga ei pane laps kõrvalisi häält ega olme- müra üldse tähele	1	2	3	4	5	6
23. Mähkimise või riietamise ajal häälitseb ta õnne- likult, koogab, naeratab, naerab	1	2	3	4	5	6
24. Laps lepib kergesti uue toiduga ja neelab selle ruttu alla	1	2	3	4	5	6
25. Laps jälgib teiste laste mängu alla minuti ja vaatab siis mujale	1	2	3	4	5	6
26. Laps reageerib eredale valgusele, näiteks välk- lambile või päikselise ilmaga kardinat äratõm- bamisele kergelt (pilgutab korraks silmi või võpatab)	1	2	3	4	5	6
27. Sattudes esimest korda võõraste kohta, näiteks kauplusesse, käitub laps meeldivalt (naeratab, naerab)	1	2	3	4	5	6
28. Igal õhtul jääb laps umbes samal ajal uniseks (kõikumisega umbes pool tundi)	1	2	3	4	5	6

Mitte
kunagi

Alati

	Mitte kunagi					Alati
29. Laps suhtub rahulikult igapäevastesse toimingutesse (juuste kammimine, näo pesemine)	1	2	3	4	5	6
30. Laps istub autos või kárus sõites rahulikult ja niheleb vähe	1	2	3	4	5	6
31. Lapse esimene reaktsioon uue lapsehoidja suhtes on tõrjuv: ta nutab ja klammerdub ema külge	1	2	3	4	5	6
32. Uut oskust (küljelt küljele keeramine, asja kätte võtmine) harjutades on laps sellest haaratud mitu minutit	1	2	3	4	5	6
33. Ärkvel voodis lamades liigutab laps end palju (niheleb, rabeleb, vehib jalgedega)	1	2	3	4	5	6
34. Laps protesteerib, kui teda vannitatakse teises kohas või kui vannitaja on keegi teine (isegi peale teist või kolmandat katsetust)	1	2	3	4	5	6
35. Lapse poolt ärajoodavat piimakogust pole ühelgi toitmisel võimalik ette arvata	1	2	3	4	5	6
36. Esimestel minutitel on laps uues kohas olles tusane ja pahur	1	2	3	4	5	6
37. Laps paneb tähele muutusi ema välimuses ja riietuses (uus soeng, uued riided)	1	2	3	4	5	6
38. Laps reageerib toidule aktiivselt: ta kas matsutab suud, naerab, kilkab või nutab, protesteerib	1	2	3	4	5	6

Mitte
kunagi

Alati

	1	2	3	4	5	6
39. Kui lapsel kammitakse juukseid või pestakse nägu, on ta heatujuline (koogab ja naeratab)	1	2	3	4	5	6
40. Kui laps nutab, siis ei õnnestu teda isegi mitme minuti jooksul vaigistada	1	2	3	4	5	6
41. Laps püüab oma haardelulatuselt väljas olevat lelu kätte saada, olles sellega ametis mitu minutit	1	2	3	4	5	6
42. Laps tervitab uut mänguasja valjult ja väljendab elavalt oma tundeid (nii positiivseid kui ka negatiivseid)	1	2	3	4	5	6
43. Laps mängib aktiivselt oma vanematega - liigutab palju käsi, jalgu ja keha	1	2	3	4	5	6
44. Laps vaatab talle pakutavat teist mänguasja isegi siis, kui tal üks juba käes on	1	2	3	4	5	6
45. Kodus lapse esimene reaktsioon võõra inimese nägemisele on heakskiitv, rõõmus	1	2	3	4	5	6
46. Üldiselt tahab laps päeval magada erinevatel aegadel (erinevus üle tunni)	1	2	3	4	5	6
47. Laps sööb tahket toitu selle maitse või koostise muutumisest hoolimata	1	2	3	4	5	6
48. Üksinda mängima jäetuna laps nutab	1	2	3	4	5	6
49. Lapsel võtab uue ümbrusega harjumine umbes kümme minutit	1	2	3	4	5	6

	Mitte kunagi						Alati
50. Lapse päevased uinakud on alati umbes ühepikkused	1	2	3	4	5	6	
51. Laps liigutab ennast toitmise ajal palju (niheleb, vehib jalga-dega, haarab kätega)	1	2	3	4	5	6	
52. Laps reageerib valguse järsule muutumisele (näiteks välklambi väl-gatusele, tule süütami-sele) vahtima jäämise või ehmatusega	1	2	3	4	5	6	
53. Unist last saab rääkimi-se või mänguga rahustada	1	2	3	4	5	6	
54. Riietamisel või mähkimisel väljendab laps aktiivselt oma tundeid (naerab või nutab valjult)	1	2	3	4	5	6	
55. Laps magab rahulikult ja ärkab üles täpselt samas asendis kui uinus	1	2	3	4	5	6	
56. Laps harjub kergesti uue aja ja kohaga ning ühe-kahe päeva möödudes magab juba hästi	1	2	3	4	5	6	
57. Laps reageerib piima tem-peratuuri või koostise muutumisele või mahлага asendamisele	1	2	3	4	5	6	
58. Laps vaatab televiisorit korraka kauem kui viis minutit	1	2	3	4	5	6	
59. Märgade mähkmete pärast nutvat last saab teda sülle võttes, temaga mängides või televiisorit näidates mõneks minutiks maha rahustada	1	2	3	4	5	6	
60. Laps tahab ja võtab kuiva toitu vastu iga päev umbes samal ajal (kõikumine tunni piires)	1	2	3	4	5	6	

Mitte
kunagi

Alati

61. Nii piima kui tahke toiduga toitmise katkestamise korral on laps rahulolev, naeratab ja laliseb	1	2	3	4	5	6
62. Vannitamise koha ja vannitaja muutumisega lepib laps mõne minuti jooksul	1	2	3	4	5	6
63. Peale süsti saamist nutab laps vähem kui minuti	1	2	3	4	5	6
64. Nuttes liigutab laps ennast palju, ta vehib jalgade ja kätega	1	2	3	4	5	6
65. Laps reageerib ka päeva jooksul korduvatele helidele (näit, koera haukumine, haamrilöögid)	1	2	3	4	5	6
66. Lapse esmane reaktsioon tahke toidu koostise, maitse või temperatuuri muutumisele on tagasitõmbumine (pöörab pea ära, sülitab toidu välja)	1	2	3	4	5	6
67. Lapse hommikuse ärkamise aeg kõigub suuresti (tund või enam)	1	2	3	4	5	6
68. Vaatamata vanemate katsetele lapse tähelepanu mändguasjade või trikkidega kõrvale juhtida, lükkab laps jätkuvalt tagasi talle ebameeldiva toidu	1	2	3	4	5	6
69. Laps reageerib isegi ärnale puudutusele (võpatab, vingerdab, naerab, nutab)	1	2	3	4	5	6
70. Võõraste nägemisele reageerib laps tugeva naeru või nutuga	1	2	3	4	5	6
71. Laps haarab aktiivselt tema läheduses olevate asjade (lusikas, juuksed, prillid) järele	1	2	3	4	5	6

Mitte
kunagi

Alati

	1	2	3	4	5	6
72. Laps võtab vastu iga pakutava toidu ja ei paista vahet märkavat	1	2	3	4	5	6
73. Laps on kõige elavam iga päev enam-vähem samal ajal	1	2	3	4	5	6
74. Last esimest korda uues kohas magama pannes on ta häiritud (rabeleb ja nutab)	1	2	3	4	5	6
75. Tuttavaid inimesi kohates reageerib laps kergelt (vaikse naeratusena) või ei reageeri üldse	1	2	3	4	5	6
76. Külmetus- või viirushaigust põdedes on laps rahutu ja tujukas	1	2	3	4	5	6
77. Laps tahab lisatoitmist iga päev erineval ajal (erinevus üle tunni)	1	2	3	4	5	6
78. Laps kardab või on võõraste suhtes umbusklik isegi peale 15 minuti-ist nendega koosolemist	1	2	3	4	5	6
79. Laps lamab leluga mängides vaikselt ja liigutab end vähe	1	2	3	4	5	6
80. Ebameeldivate protseduuride korral (küünete lõikamine, juuste kammimine) saab lapse tähelepannu kõrvale viia mängu, laulu ja televiisoriga	1	2	3	4	5	6
81. Saades veidi haiget jääb laps rahulikuks	1	2	3	4	5	6
82. Arsti nähes on lapse esmane reaktsioon rahulik, heakskiitv (naeratab, koogab)	1	2	3	4	5	6
83. Laps tunneb ebameeldiva toidu isegi siis ära, kui see on lemmiktoiduga segatud	1	2	3	4	5	6

Mitte
kunagi

Alati

	1	2	3	4	5	6
84. Laps mängib leludega vaikselt ja rahulikult, hääliitsedes, lalisesdes	1	2	3	4	5	6
85. Lapse rahutu periood on iga päev umbes samal ajal (hommikul, kesk- päeval või õhtul)	1	2	3	4	5	6
86. Laps lamab igapäeva- toimingute, nagu küünite lõikamise või kammimise ajal rahulikult	1	2	3	4	5	6
87. Kui laps kuuleb talle ebatavalist häält (tele- foni helin, uksekell), siis ta lõpetab imemise ja vaatab ringi	1	2	3	4	5	6
88. Laps mängib vanematega tähelepanelikult ainult minuti-paari jooksul	1	2	3	4	5	6
89. Vannis on laps rahulik. Oma meeldivust või eba- meeldivust väljendab ta kergelt naeratades või nägu krimsutades	1	2	3	4	5	6
90. Lapsele tuleb uut toitu pakkuda kolm või enam korda, enne kui ta selle omaks võtab ja alla neelab	1	2	3	4	5	6
91. Lapse esimene reaktsioon iga uue protseduuri suhtes (esimene juuste lõikamine, uus ravim jne.) on vastupanu	1	2	3	4	5	6
92. Laps on ühtviisi nii nii märke kui ka kuiva mähkme puhul (st. ei rea- geeri üldse)	1	2	3	4	5	6
93. Arstlikul järelevaatusel on laps rahutu või nutab	1	2	3	4	5	6

Mitte kunagi **Alati**

94. Laps harjub muutustega tahke toidu tüübis, koguses ja söömise ajas esimesel või teisel katsel
	1	2	3	4	5	6
95. Omaette mängides liigutab laps palju ennast mitme minuti jooksul (vehib jalgade ja kätega, hüpleb)
	1	2	3	4	5	6
- =====

LISAKOMMENTAARID

A. Kirjeldage, palun, lapse temperamenti oma sõnadega.

B. Võrrelge nüüd oma last teiste oma tuttavate samaealiste lastega. Hinnake oma last järgnevate kriteeriumite järgi (sobiva variandi ees olevale numbrile tämmake ring ümber):

I. Aktiivsuse tase - füüsiline aktiivsus magamise, toitmise, riietamise, mängimise jne. ajal üldiselt:

1. Kõrge 2. Keskmine 3. Madal

II. Regulaarsus - kui regulaarne on magamine, näljatunne, soolestiku tühjendamine jne.

1. üsna regulaarne, ühetalaline 2. Keskmine 3. üsna ebaregulaarne, erinev

III. Harjumine muutustega igapäevarutiinis ja harjumuspärasel - kui kerge või raske on teda harjutada uute inimeste, olukordade, toidu jne

1. Tavaliselt harjub kiiresti, kergesti 2. Kuidas kunagi 3. Tavaliselt harjub aeglaselt, raskesti

2033100

ARHIIV

IV. Reaktsioon uutele olukordadele - milline on üldiselt esimene reaktsioon muutustele (uuele toidule, uutele inimestele, kohtadele, märguasjadele või protseduuridele)

1. Lähene mine 2. Kuidas kunagi 3. Tagasi tõmbumine

V. Sensoorse läve kõrgus - kui tugevat välisärritust (häält, inimese või toidu muutumist) on vaja, selleks et lapsel esile kutsuda reaktsiooni

1. Kõrge lävi (vajab tugevat ärritust) 2. Keskmise lävi 3. Madal lävi (vajab nõrka ärritust)

VI. Reageeringu intensiivsus - reaktsiooni energilisus, vaatamata sellele, kas reaktsioon on positiivne või negatiivne

1. Üldiselt tugev 2. Kuidas kunagi 3. Üldiselt tagasihoidlik

VII. Hea või halb meeleolu - valdav meelelaad ja käitumine päeva jooksul

1. Üldiselt hea 2. Vahelduv 3. Valdavalt halb

VIII. Vastuvõtlikkus tähelepanu kõrvalejuhtivale tegevusele - kui kerge on väliste ärritajate mõjul (helid, märguajad, inimesed jne.) lapse tähelepanu käimasolevalt tegevuselt kõrvale juhtida

1. Kergelt kõrvalejuhitav 2. Kuidas kunagi 3. Teda pole võimalik segada

IX. Püsivuse ja tähelepanu ulatus - kas laps jätkab tegevust ka siis, kui teda segatakse (püsiv) või mitte (püsimatu)

1. Püsiv 2. Kuidas kunagi 3. Püsimatu

C. Kas lapse temperamentsus on Teile probleemiks olnud? Kui jah, siis mis nimelt on Teile muret valmistanud?

D. Üldiselt on Teie lapse temperamentsus

1. Keskmise 2. Raskem kui keskmine (rahutum, nõudlikum) 3. Kergem kui keskmine (rahulikum, laibem)

AITÄH NÄHTUD VAEVA EEST!